

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMÂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

N. Ciure. — *Recursul Seletzky.*

G. Solomonescu. — *Tratamentul minorului delinquent în dreptul penal cehoslovac.*

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție S. II-a.* — Divorț. — Apel. — Procedură. (Eugenia Tomaș cu N. Tomaș).

Curtea de Apel din București S. V-a. — Contencios administrativ. — Funcționar public. — Acțiune disciplinară. (I. N. Georgescu cu Ministerul de Finanțe.)

Tribunalul Ilfov S. I-a com. — Conflict de muncă. (Gh. Cantacuzino cu Alex. Vornia)

Judecătoria Oc. II Urban București. — Vânzare pe credit de mașini industriale. — Lichidarea datoriilor. (I. Gârleșteanu cu Adolf Handroschi).

RECURSUL SELETZKY

Acum câteva zile s'a judecat de Secțiunile Unite ale Inaltei Curți de Casație — pe un motiv de neconstituționalitate — ultima fază a procesului Seletzky.

În preajma acestui termen, a apărut în revista Curierul Judiciar, decizia Sec. II-a a Inaltei Curți care soluționase recursul făcut de Seletzky pe motive de incompetență, a instanțelor militare. — Decizia Inaltei Curți era însoțită de o adnotare prin care se critica soluția.

Chestiunea de incompetență a instanțelor militare, soluționată de Sec. II-a I. C. de Cas. are, ca speță un interes deosebit.

Spun ca speță, de oarece trebuiesc știute și oare care împrejurări de fapt, față de care principiile generale în materia recursului din dreptul comun nu pot fi aplicate, fără a se ține seamă de caracterul recursului în Casație, special prevăzut de Cod. Justiției militare și a căuta să aprofundăm economia dispozițiilor acestui cod.

Teoriile abstracte de doctrină: caracterul de ordine publică a competenței instanțelor penale, garanția motivării hotărârilor... etc., nu sunt valabile decât atât cât legile existente le respectă și faptele concrete le îngăduie.

În legătură cu această afacere s'au făcut multe publicațiuni costisitoare, declarațiile martorilor, deciziile instanțelor militare, consultațiile unor somități străine cu privire la chestiunile de drept puse... etc. ele emanau numai din partea apărării lui Seletzky

și ca atare — socotim noi — chestiunea nu a putut fi complet și obiectiv cunoscută, de cei ce le-au putut citi.

Ca unul ce am pus concluziunii în recursul pentru incompetență și am avut în mână toate dosarele procesului penal, cu gândul numai de a completa datele problemelor interesante ce s'au desbătut în această afacere, îmi propun să analizez soluția Sec. II-a a Inaltei Curți, în legătură cu toate penețele procesului, care nu puteau fi detaliate prin decizie.

La ce se reduc pe scurt, faptele care au dat naștere recursului pentru incompetență?

Puterea executivă pe baza unei legi publicată la 6 feb. 1933, decretează starea de asediu, care atrăgea competența instanțelor militare pentru infracțiune la legea spionajului, săvârșite bine înțeles, în perioada de aplicare a decretului. — (6 febr. — 6 Aug. 1933).

La 10 Martie 1933, cu prilejul unei descinderi, se găsesc la Seletzky mai multe acte cu caracter secret, privitoare la apărarea statului. Legea spionajului pedepsește procurarea unor asemenea acte.

Seletzky întrebând declară că nu și amintește prin ce împrejurare se găsesc la el acele acte, nici de cine și când i-au fost procurate.

Cercecările reușesc să stabilească oare care prezumțiuni, că Seletzky și-a procurat actele secrete prin diferite persoane, cu care avea legături.

Ca dată a procurării acestor acte, în afară de 10 Martie 1933 data gășirii lor, nici o altă dată nu se poate, cu precizie, stabili.

Afacerea e instruită de instanțele militare, fără vre-o obiecțiune de incompetență și deferită apoi spre judecare, după formele cod. just. militare, consiliului de război.

Înainte aceste instanțe, pentru prima oară, Seletzky prin apărătorii săi ridică incidentul de incompetență a instanțelor militare, pe motiv că procurarea actelor a avut loc înaintea decretării stării de asediu.

Instanța militară desbete incidentul și îl respinge spunând:

„Considerând în fapt că din piesele dosarului, necontrazise de probațiunile administrate de apărare, cu ocazia ridicării și susținerii acestui incident, reese că în speță este vorba de o succesivitate de-

„lictuală, care chiar dacă ar fi început înaintea promulgării legii stărei de asediu, totuși s'a continuat această activitate delictuală, în speță procurare de acte secrete... și după promulgarea acestei legi... etc ! Destul de clar și or ce frază trunchiată s'ar mai căuta în această decizie, din care să se poată trage altă concluzie, nu poate sluji de cât o interpretare lipsită de obiectivitate.

De și era suficient cea ce Curtea spusese, totuși judecătorii apreciind că fixarea datei infracțiunii poate să fie verificată și în cursul debaterilor orale, hotărâsă să pună și o întrebare separată în chestionarul de culpabilitate.

Întrebarea s'a pus și consiliul a răspuns, că procurarea de acte s'a făcut în timpul stărei de asediu.

În speță întrebarea nu era necesară, judecătorii prin considerentul citat mai sus, înlăturaseră printr'o procedură legală, incidentul de incompetență ridicat.

În drept, puteau judecătorii să pună o simplă întrebare asupra datei săvârșirii infracțiunii ?

Toată doctrina aprobă procedeul : „Jurații vor putea fi întrebați asupra datei când s'a săvârșit infracțiunea dacă există îndoială. (Tanoviceanu Vol. V. pag. 339 nota 700⁴).

„Attendu que, par suite, il a le droit de préciser l'époque à laquelle le crime ou delit aurait été commis ; Attendu des lors que dans l'espèce le président en ajoutant dans les deux questions objets du débat, que l'usage des pièces fausses avait eu lieu, notamment dans l'arrêt du 15 Mai 1853 ; attendu en outre que le président en donnant publiquement lecture des questions ainsi posées a suffisamment averti l'accusé et son défenseur... ! (Jurispr.).

(Pradier-Fodéré Comentaire sur le Code de justice militaire pag. 266).

După condamnarea instanței de fond, Seletzky a declarat recurs la Consiliul de revizie. În ce privește motivul formulat pentru incompetența instanțelor militare, consiliul de revizie socotește competența justificată, prin răspunsul la chestiunea pusă asupra date arătând că această chestiune privea fapte, s'a pus în discuția părților și nu s'a obiectat nimic asupra ei ; întocmai cum argumentează și jurisprudența de mai sus a Casației franceze.

Se va zice poate : s'a primit o hotărâre nemotivată sau incomplet motivată ; să nu uităm însă că e vorba de o instanță de casare, în speță cea militară la care motivele de recurs sunt limitate prin textele art. 68-69, 70 c. j. mil. și ale cărei decizii în ce privește formele nu pot fi cenzurate. Iată ce răspunde raportorul Bérenger, combatând o propunere de a se putea face recurs în Casație și pentru exces de putere sau violare de lege : în afară de incompetență.

„Le conseil de revision n'est pas une juridiction d'appel, mais une juridiction de pourvoi ; c'est la Cour de Cassation eu matière militaire. On vous demande de superposer à cette première Cour de Cas. militaire, un seconde C. de C. civile je ne crois pas que ce soit possible ;

Și propunerea s'a respins.

Ce s'ar mai putea în adevăr face, dacă In. C. de Casație ar respinge un recurs fără a motiva ?

Seletzky potrivit art. 75 c.p.m. declară și recurs înaintea I. C. de Cas, susținând incompetența instanțelor militare, singurul motiv îngăduit a se aduce înaintea supremei instanțe.

Ne vom ocupa numai de motivul referitor la data săvârșirii infracțiunii.

Formularea lui se sfârșește aproape la fie care aliniat cu fraza : „ instanța militară nu și-a motivat competența, deci e incompetență“.

Din chiar această formulă se desprinde o concluzie forțată, căci o hotărâre nemotivată nu înseamnă o soluție greșită.

În speță ce poate judeca înalta Curte de Casație ? Nimic altă de cât chestiunea incompetenței instanțelor militare.

Că consecința nu se poate concepe altă casare de cât cu trimiterea la instanța de drept comun.

„Si vous reconnaissez qu'il n'était pas justiciable des conseils de guerre, vous casserez la decision de la juridiction militaire, puisque vous les déclarez toutes incompetentes ; vous n'aviez jamais a renvoyer que devant une juridiction criminelle ordinaire (Rec. Paul Fabre procuror general C. de Casație franceză, Pradier Fodéré comentariile C. just. militare)“.

„Une irregularité ou omission dans la position des questions, un vice de forme dans la rédaction d'un jugement sur un incident soulevé aux cours des débats, ne peuvent utilement être relevé à l'appui du pourvoi d'un accusé non militaire, contre le jugement rendu a son egard par un conseil de guerre sous l'empire de l'état de siège, ce pourvoi n'étant autorisé que pour l'incompétence seulement“. (Cas. fr. 30 Nov. 1871 affaire Gourier ; 12 Oct. 1871 aff. Féréé, 18 Nov. 1871 aff. Peyronton).

Și acum să revenim la motivul de recurs.

Nemotivarea unei decizii a instanțelor militare nu poate forma un motiv valabil înaintea supremei instanțe, poate fi însă invocată incompetența.

Cine formulează motivul de incompetență ? Recurentul

Cine dar trebuie să dovedească incompetența instanțelor militare, căci pentru competența lor, vorbesc deciziile atacate ? De sigur recurentul.

Iată problema complex simplificată.

Se pare că speța ne silește să ne închidem într'un cerc vișios pe care însă legea l'a creat. Incompetența este motiv de recurs înaintea Casației, dar atâta timp cât această instanță, în cazuri ca cel de față, nu poate cenzura nemotivarea și retrimite afacerea înapoi, instanțelor militare spre a da o decizie motivată, recursul pentru incompetența devine în unele cazuri iluzoriu.

Situația aceasta s'ar putea specula mai cu succes în susținerea neconstituționalității unor texte din c. j. m., cum s'a încercat în speță de juriști cu autoritate ai baroului, ea însă nu îngăduie față cu legile de aplicat, o altă soluție de cât cea dată de S. II-a a In. C. de Cas.

De altfel înalta Curte nu avea nici o bază pentru

a stabili în fapt altfel de cum stabilise instanța de fond :

E necontestat, că în materie de competență suprema instanță adesea e nevoită să cerceteze fapte. În afară de considerentele de drept expuse, pentru stabilirea competenței instanțelor militare, eu am declarat că mă mulțumesc în fapt: că documentele s'au găsit la 10 Martie 1933, când starea de asediu se declarase la 6 Feb. 1933; că apărarea nu a arătat nici în cursul procesului, nici în instanță o altă dată la care s'ar fi procurat documentele; că în fine judecătorii de fond au zis „Considerând în fapt că din „piesele dosarului necontestate de probațiunile ad-„ministrate etc.“ și de acea motivul invocat de incompetență, îl socotesc neintemeiat.

În asemenea condiții credem că soluția Inaltei, instanțe nu putea fi de cât acea care s'a dat.

N. Ciurea

Procuror Curtea de Casație

TRATAMENTUL MINORULUI DELICUENT

În dreptul penal Cehoslovac

Legea 1 Octombrie 1931

Sunt încă neșterse din amintirea noastră lucrările congresului penitenciar internațional dela Praga.

Cei cari au luat parte la desbaterile secției a patra a acestei reuniuni își mai aduc desigur aminte că două din cele 3 chestiuni discutate în acea secțiune au fost privitoare la infractorii minori (1).

Această problemă interesa în gradul cel mai înalt pe vremea aceea pe vecinii și prietenii noștri cehoslovaci. Ei lucrau de aproape 10 ani la elaborarea unui cod al minorității menit să înlocuiască unificând un regim alimentat de 3 legislații deosebite: legislația austriacă, ungară și rusă.

Un ultim proiect trebuia pus la punct. Era proiectul care după un an a ajuns lege și din care am cules cea mai mare parte din datele cari alcătuiesc această dare de seamă (2).

Prima constatare pe care trebuie să o fac începând expunerea mea că vecinii noștri n'au imitat pe Italiani și Jugoslavi cari legiferând cam la aceeași (epocă minoritatea delictuantă au înglobat-o în codul penal și de procedură penală.

Ei au ținut să aibă o lege specială pentru organizarea jurisdicțiilor tinerilor infractori așa cum de altfel avuseseră cei de sub dominația cărora scăpaseră Ungurii.

Poate că legiferarea acestei materii speciale, înafara celor două coduri, se datorește întârzierii pe care ar fi trebuit să o sufere opera (așteptând reformelor, reformă care în Cehoslovacia ca și la noi întârzie.

Poate însă că legiuitorul cehoslovac s'a gândit că

1) Prima chestiune a fost privitoare la organizarea tribunalelor pentru minori și a serviciilor auxiliare.

Cea de a doua se referă la tratamentul cel mai potrivit de aplicat tinerilor delictuanți majori din punct de vedere penal minori însă civilmente.

2) Aceste date sunt completate cu cele extrase din expo-zeul d-lui Vladimir Solnar publicat în Revu de droit penal Bruxelles 1932 No. 4 și cu informațiile pe care în timpul congresului le-am cules dela colegii mei cehoslovaci și din vizita a două închisori și a organizației de asistență socială dela Praga.

principiul esențial al dreptului penal al minorității fiind de a pedepsi cât mai puțin posibil (și de a educa cât mai mult posibil, cu tendința de a face chiar din pedeapsă un mijloc de educare, de amendare, (el dă acestei părți importante din dreptul penal un caracter special care ar strica omogeneitatea codului penal, dacă ar fi introdusă în copertele lui.

„Funcțiunea unui tribunal pentru minori” spunea în raportul său prezentat congresului de la Praga Dr. Otto Schulz e dublă. Pe deoparte „să aibă grije „de binele moral al minorilor, care deși n'au comis „încă acte pedepsibile sunt abandonați sau neglijați „și expuși corupției — acțiune preventivă.

„Pe de altă parte să reprime infracțiunile de cari „nu sunt responsabili din cauza stării lor intelectuale „și morale puțin dezvoltate — acțiune represivă.

„Pentru ași îndeplini această misiune”, spune mai departe d-l Scholz, „tribunalul trebuie să dispue de „un asortiment mai mult sau mai puțin bazat pe „mijloace cu caracter mai degrabă social și pedagogic, decât penal din care el să poată alege pe cel „pe care-l socotește cel mai potrivit dezvoltării morale al minorului”.

Se pare chiar că legiuitorul țării vecine a îmbrățișat punctul acesta de vedere, pentru că în expunerea de motive zice, că, și o bună politică criminală cere ca infracțiunile minorilor să fie combătute nu numai cu pedeapsa care s'a dovedit adesea un mijloc neeficace, injust și chiar periculos; dar și prin măsuri de educație având scop salvarea tinerilor infractori și îndreptarea lor.

E de observat însă că el, deși se declară partizanul reglementării acțiunii preventive alături de acțiunea represivă, se ocupă foarte puțin de cea dintâi.

În timp ce legea belgiană din 15 Mai 1912 consacră un capitol întreg protecției copilului expus depravării, edictând măsuri contra abuzului puterii părintești, contra răului tratament al copilului, luând măsuri pentru ocrotirea copilului neglijat, abandonat, legea Cehoslovacă din anul 1931 are un singur articol aceste categorii de minori.

E articolul 59 care pedepsește, ca delict sau contravențiune, după natura mobilului care a determinat acțiunea, pe acela care a violat cu știință sau din neglijență gravă obligația lui de a avea grije de un minor sub 18 ani, expunându-l la depravare.

Nu vorbește însă nimic de decăderile din puterea părintească a acelor părinți cari se dovedesc nedemni de a o exercita; nimic de acei cari sunt chemați să înlocuiască pe tatăl sau mama, contra cărora s'a pronunțat decăderea, etc.

Apoi nu rupe orice contact cu codul penal, căci menține și mai departe discernământul ca criteriu de deosebire între faptele pedepsibile și cele nepedepsibile, săvârșite de minori.

Din acest punct de vedere ei sunt împărțiți în două categorii: copii până la 14 ani iresponsabili penalmente cărora nu le sunt aplicabile decât măsuri educative și medicale, facultativ până la 12 ani, obligatorii după 12 ani, dacă au comis o faptă pedepsită de lege cu moartea, sau muncă silnică pe viață; adolescenți dela 14—18 ani care sunt responsabili penalmente dacă au lucrat cu discernământ.

Discernământul legiuitorului cehoslovac e un discernământ psicho-juridic. Se consideră că a lucrat cu discernământ, în sistemul legii din 1931, acel minor, care în momentul când săvârșește actul în-criminat, e capabil să-și dea seama de ilegalitatea lui, sau îi lipsește dezvoltarea morală sau intelectuală pentru ași putea da seama de gravitatea actului.

Un adolescent care a lucrat fără discernământ, e

asimilat copilului. El e trimis tribunalului de tutele, care pe lângă măsurile de mai sus poate ordona patronajul și educația de protecție.

Patronajul, care în legea cehoslovacă este ceea ce e libertatea supravegheată din legea belgiană, franceză, italiană, etc., o ordonă tribunalul oricând găsește că e bine ca educația minorului în sânul familiei să fie controlată. Controlul acesta se face de către membrii serviciului auxiliar pentru asistența minorilor infractori.

Dacă educația care convine minorului nu poate fi asigurată în sânul familiei lui, sau a familiei în sânul căreia trăește, tribunalul poate ordona educația de protecție, fie într'un stabiliment public pus sub auspiciile Ministerului Prevederilor Sociale, fie într'un stabiliment privat autorizat de stat, fie chiar unei familii de cetățeni onesti, cari ar accepta să îngrijească de asemenea desmoșteniți ai soartei (1).

Legiuitorul cehoslovac, ca aproape toți legiuitorii moderni, a căutat și el să intereseze inițiativa privată în lupta angajată contra combaterii criminalității minorilor și să o stimuleze.

Pentru minorii cari au lucrat cu discernământ legea prevede aceste 3 sancțiuni: 1) condamnarea fără pronunțarea unei pedepse; 2) condamnarea la o pedeapsă cu suspendare ei; 3) condamnarea la o pedeapsă fără suspendare.

Tribunalul e autorizat să condamne fără să pronunțe o pedeapsă: a) dacă e vorba de o infracțiune de mică importanță, comisă din neprevădere sau sub influența unei alte persoane sau constrânsă de miserie; b) dacă adolescentul a săvârșit o infracțiune din necunoașterea scuzabilă a legii; c) dacă pentru fapta săvârșită ar trebui să i se aplice o pedeapsă minimă cu amenda sau închisoarea.

În toate aceste cazuri tribunalul pronunță numai o reprimandă, sau abandonează pedeapsa școlii sau familiei.

În caz de condamnare cu suspendarea executării pedepsei, tribunalul trebuie să pronunțe prin aceeași hotărâre punerea sub supravegherea patronajului sau educația de protecție. Măsura tribunalului n'are însă caracter definitiv. Ea poate fi modificată posterior de comisia de supraveghere, care funcționează pe lângă casa de educație. Această comisie, dacă găsește că copilul s'a îndreptat, că reținerea lui în casa de educație numai e necesară, îl poate pune în libertate cupravegheată, el poate fi ținut până la 21 de ani.

În caz de condamnare fără suspendare, pedeapsa de aplicat e sau închisoarea corețională, sau amenda.

Pedeapsa cu închisoarea nu poate trece de 5 ani și nici nu poate scoborâ sub un an, afară de cazul în care codul penal stabilește pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa cu moartea sau deținerea perpetuă; când maximul e sporit la 10 ani, cu posibilitatea pentru judecători de a-l spori cu încă 5 ani, dacă culpabilul era în momentul săvârșirii infracțiunii mai mare de 16 ani (2).

În afară de pedeapsa privativă de libertate legea prevede și pedeapsa cu amenda. Am arătat în altă parte de ce această pedeapsă n'ar trebui să figureze într'un cod al minorității (3).

1) Din anul 1932 câțiva juriști și practicieni lucrează la elaborarea unei legi intitulată lege asupra educației de protecție în care se va arăta normele după care vor funcționa această instituție.

2) În acest din urmă caz nu se poate acorda circumstanțe atenuante.

3) Vezi articolul meu: Represiunea infractorilor minori în viitoarea noastră legislație penală publicat în Revista Dreptul 5, 1934. Voi adăoga aici că pentru ca să obvie unuia dintre inconveniente, legiuitorul spune, că în caz de insolvabilitatea amenda nu se transformă în închisoare.

Tot așa lipsit de curaj s'a manifestat legiuitorul cehoslovac și în organizarea instanțelor de judecată a infracțiunilor săvârșite de minori. Deși aproape toată lumea a fost de acord la congresul de la Praga, că, cea mai potrivită jurisdicție pentru minori e judecătorul unic specializat, legea cehoslovacă ca și cea italiană și jugoslavă îi lasă pe aceștia în competența instanțelor de drept comun, în care însă specializează pe judecător sau complexul de judecată.

Rămân deci în sistemul noii legi competente să judece contravențiile și unele mici delictе, tribunalele de arondisment (judecătorul de ocol de la noi) iar delictеle mai mari și crimele, tribunalele colegiale (tribunalele de județ de la noi). Deasemeni rămân competente să judece infracțiunile la legea de protecție a republicii, jurisdicțiile speciale cum e în cazul citat, curtea de stat.

Numai curtea cu jurați nu e competente să judece pe minori și incompetența ei e absolută, în sensul că chiar dacă minorii au coautori sau complici majori, urmărirea se disunge pentru ca infractorii să fie judecați de judecătorii lor firești.

Intr'un singur caz, curtea cu jurați are să judece și pe minor. Când se va decide de Curtea Superioară, că natura afacerii și o bună justiție, cer ca urmărirea să nu fie dijunsă.

E aceasta o dispoziție contrară celei pe care o găsim în codul de procedură penală italiană care prevede că judecarea laolaltă a minorilor cu adulții e regulă, disjungerea neputând interveni decât atunci când o hotărăște procurorul general de pe lângă curtea de apel respectivă (1).

În ce privește competența tribunalelor de arondisment, legea dă dreptul guvernului, recte Ministerul de Justiție, să o concentreze așa cum prevede și codul penal jugoslav în jurisdicția unuia sau a două arondismente, cu condiția ca toate arondismentele concentrate, să se afle în circumscripția aceluiaș tribunal colegial.

Dacă la un astfel de tribunal, funcționează mai mulți judecători; sau două sau mai multe secții, un judecător sau o secție se ocupă exclusiv de infractorii minori — jurisdicție specială.

Acestei jurisdicții speciale i se poate încredința pe cale de regulament sau circulări ministeriale, în virtutea legii, și oarecari atribuțiuni ale judecătorului tutelar, dându-i posibilitatea să ia măsuri de tutela sau de patronaj, în ce privește ocrotirea și supravegherea minorului infractor. Tribunalele colegiale de primă instanță, funcționează pentru a judeca pe adolescenți, în senat special. Acest senat se compune din doi judecători de carieră dintre care, unul prezidează, și dintr'un asesor laic. Dacă afacerea e de competența juriului, tribunalul se formează cu doi asesori laici. Asesorii se pronunță înaintea judecătorilor de carieră.

Judecătorii pentru minori, sunt numiți de Ministerul de Justiție sau de Președintele Curții Superioare,

1) Legea soluționează în mod expres câteva controverse semnalate de jurisprudența acelor țări din a căror legiuiri privitoare la minori s'a inspirat și legiuitorul cehoslovac. În cazul în care infractorul e trimis în judecată pentru două infracțiuni, una săvârșită înainte de a împlini 18 ani și cealaltă după ce a atins această vârstă, instanța competentă să judece ambele infracțiuni, zice legea, e instanța de drept comun, afară numai dacă, cea de a doua infracțiune e de competența tribunalelor de arondisment în care caz rămâne competentă instanța specială. Apoi dacă procedura a început după ce individul să fi împlinit 18 ani chiar dacă infracțiunea săvârșită de el a fost comisă înainte ca el să fi atins această vârstă, devine competentă instanța de drept comun.

când au delegația Ministerului în acest scop Asesorii sunt numiți de Președintele Curții Superioare după ce a luat avizul organizației centrale a serviciului Asistenței Publice.

Procurorul e deasemeni specializat. El primește delegația de la procurorul Curții Superioare.

Legea dă o deosebită importanță recrutării magistraților și asesorilor chemați să îndeplinească funcția de judecător al infractorilor minori.

În două articole arată care sunt condițiile pe care trebuie să le îndeplinească aceștia. În afară de instrucția lor profesională, judecătorii trebuie să aibe cunoștințe de pedagogie și pe cât posibil, să nu fie străini de problemele ce interesează minoritatea delicventă. Iar asesorii în afară de capacitatea de a fi jurat, trebuie să cunoască problemele de asistență socială și cele în legătură cu prezervarea copilului.

Spre deosebire de ceea ce hotărăște legiuitorul francez din legea din 22 Iulie 1912, legiuitorul cehoslovac decretează că instrucția prealabilă nu se va face decât în caz cu totul excepțional; și nu de judecătorul de instrucție, ci de însuși judecătorul pentru minori. În toate celelalte cazuri, instrucția se face în ședință publică de față cu minorul și apărătorul lui.

Se citează persoanele cari au cunoștință de fapt și mai ales acele cari pot da relații cu privire la antecedentele și felul de viață a minorului.

O deosebită atenție, zice legea, trebuie să se dea mediului, personal, familiar și economic al adolescentului, precum și datelor cari sunt importante pentru ca să știe tribunalul ce măsuri trebuie să ia. Pot fi ascultate ca martori și rudele când informațiile lor se referă la astfel de date.

Dacă e nevoie de cercetări în afară de încinta tribunalului, judecătorul le poate face singur sau prin poliție. Poliția nu poate însă să ia nici o măsură contra minorului până ce nu avertizează pe judecător. Ea e specializată. La Praga ca și la Budapesta și la Roma, un comisar special cercetează afacerile privind pe minori. Transportul adolescentului în fața tribunalului sau în localurile de detențiune, spune legea, se va face în chip discret. Detențiunea preventivă să fie rar utilizată și să se execute prin internarea copilului într-o casă de educație publică sau privată. Când sunt îndoeli în ce privește sănătatea psihică sau fizică a minorului, judecătorul poate ordona un examen medical.

Audiențele pentru minori au caracter penal fiindcă se țin în prezența procurorului. Legea prevede însă și cazuri când procurorul se poate mulțumi cu rechizitoriile scrise în care arată clar faptul și textele de lege cari au a se aplica. Apărarea e obligatorie. Dacă tribunalul crede util, poate desemna un apărător chiar în timpul anchetei prealabile.

Această facultate se transformă în obligație, dacă minorul e arestat preventiv.

În fața tribunalului de arondisment, apărătorul poate fi reprezentantul lui legal, sau cel care-l supraveghează, sau un membru al familiei, sau un reprezentant al serviciului auxiliar pentru asistență judiciară a tinerilor infractori.

Ministerul de Justiție și al Prevederilor Sociale, sunt obligați să ia măsuri, pentru crearea unor asemenea servicii de asistență judiciară, pe lângă fiecare tribunal de minori.

Membrii acestei organizații, se bucură în îndeplinirea atribuțiilor lor conferite de tribunal, de aceeași protecție, ca și funcționarii publici.

Această organizație are mare asemănare cu oficiul pentru minori (jugendamt) din legea austriacă și germană și e utilizată de tribunal și pentru cercetările prealabile în locul sau alături cu organele polițienești.

Ea trebuie să fie avertizată de îndată ce începe procedura contra minorului și de rezultatul urmăririi.

La tribunalele colegiale apărătorii nu pot fi sub pedeapsă de nulitate decât unul care are dreptul să pledeze în fața acestei instanțe.

Ședințele sunt în principiu publice. Totuși tribunalul poate ordona de acord cu apărătorul sau reprezentantul legal al minorului, ședința secretă, oridecâteori interesele lui o cer. La desbateri ia parte infractorul, reprezentantul lui legal, apărătorul, procurorul și un reprezentant al serviciului auxiliar pentru asistență judiciară a tinerilor delicvenți.

Aceasta din urmă, ca și în Germania are dreptul să ia cuvântul; să-și spue părerea, să facă propuneri chiar atunci când nu îndeplinește și oficiul de apărător al minorului.

Pupulul poate fi scos din ședință chiar în timpul desbaterilor, a audierii martorilor, a expertului sau a pledoariei apărătorului, dacă e motiv de temere și că cele spuse sunt capabile să exercite influență rea asupra lui. Ca și Italianii, însă faptele noui ale-gate contra lui, trebuie să-i fie aduse la cunoștință pentru ca să se poată apăra.

Legea pedepsește printr-o dispoziție expresă ca autor de publicație nejustificată pe acel care publică vreun raport relativ la infracțiune sau relativ la procedura urmată contra adolescentului, indicând numele lui, sau împrejurări care ar prilejui recunoașterea lui.

Contra hotărârilor pronunțate de primă instanță au drept să se plângă bărbatul, părinții, reprezentantul legal, sau reprezentantul serviciului auxiliar a tinerilor delicvenți. Contra voinții lui nu pot uza de căile de atac decât tatăl, mama, reprezentantul lui legal și serviciul de asistență.

În schimb însă legea statului vecin se ocupă în amănunțime de executarea pedepselor pronunțate contra minorilor delicvenți.

E, poate, singura lege specială cunoscută astăzi, care cuprinde în ea, alături de normele de drept material și procesual, și normele de drept penitenciar privitoare la minori. Toate celelalte legi speciale, lasă această parte a dreptului penal al minorității (celeglementată, sau în codul penal sau în legile speciale de executarea pedepselor, la un loc cu dreptul penitenciar pentru adulți.

Legiuitorul cehoslovac, și în aceasta constă superioritatea lui, și-a dat seama că n'ar face operă completă, dacă după ce a scos din dreptul penal și de procedură penală părțile privitoare la minori, ar lăsa în legea generală de executarea pedepselor partea specială privitoare la acest fel de infractori.

Procedând așa cum a procedat, el a aruncat o punte de comunicație între cele 3 domenii pe care se poate duce lupta contra criminalității infantile: domeniul dispozițiilor cu caracter prezervativ, preventiv, domeniul dispozițiilor cu caracter penal propriu zis, domeniul dispozițiilor cu caracter penitenciar. Și a deschis calea spre o unitate de acțiune, în combaterea criminalității infantile.

Aproape pretutindeni, astăzi, acțiunea preventivă, se exercită de organe streine de tribunalele pentru minori și în afară de pretoriul acestor instanțe.

Aproape nicăeri, astăzi, judecătorul pentru minori, odată hotărârea pronunțată, nu mai e chemat să se intereseze de felul cum se execută măsura pe care el a ordonat-o contra minorului infractor.

Neajunsurile acestui sistem, sunt mari. O măsură oricât de bine aleasă, dacă e executată cu nepricepere, riscă să compromită și pe legiuitor și pe judecător.

Toată lumea e de acord astăzi, că oricât de calificat ar fi personalul de execuție a măsurilor ordonate de

judcător, pentru amendarea minorului infractor, ele tot vor suferi în aplicare dacă nu sunt executate în spiritul în care a înțeles judecătorul să se facă uz de ele.

Deacea printre dezideratele exprimate acum 4 ani la Praga, și mai înainte la alte congrese, a fost acela ca executarea pedepselor în general, și a celor edictate contra minorilor în special, să se facă sub privigherea magistratului (1).

Procedând așa cum a procedat legiuitorul cehoslovac, scapă și de criticile cari se aduc celorlalți legiuitori cari reglementând de pildă detențiunea minorilor alături, în același cod cu aceea a majorilor, comit greșeala pe care o comit când reglementează la un loc dispozițiile de drept material ale minorilor și ale majorilor.

Căci după cum încredințarea familiei sau școlii a unui minor, pentru a fi pedepsit, disciplinar, nu e o sancțiune penală și deci n'are ce căuta în codul penal, tot astfel, casa de educație sau chiar cea de corecție, de care vorbește legiuitorul cehoslovac, nu e închisoare propriu zisă și n'are ce căuta în legea de executare a pedepselor de drept comun. Și nu sunt închisori propriu zise, nu numai din cauză că poartă altă denumire, dar și din cauza regimului la care sunt supuși în ele minorii, și din cauza calității personalului ce le conduce.

Legea prevede pentru minorii sub 14 și cei până la 18 ani achitați, fiindcă au lucrat fără discernământ, case de corecție.

Intre aceste două categorii, de stabilimente, însă demarcația nu e absolută. Căci atunci când o pedeapsă care nu depășește 6 luni, este urmată de educația de protecție, care are a fi ispășită într-o casă de educație, sau când pedeapsa are a fi ispășită de o persoană internată deja într-o casă de educație, legea recomandă ca pedeapsa să fie purgată tot în casa de educație.

Pedeapsa cu închisoarea care nu depășește 6 luni, poate fi ispășită și în închisoarea tribunalului (2).

Dacă pedeapsa nu trece de 6 săptămâni, minorii probabil pentru a economisi cheltuielile, pot fi adunați într-o secție specială a unei închisori de tribunal, chiar dacă ar fi condamnați de alte tribunale, și ar fi trebuit să-și purgheze pedeapsa în alte închisori.

Atât în casa de corecție cât și în închisoarea ordinară, regimul minorilor este altul decât acela al adulților. Dacă detențiunea e executată într-o secție specială a unei închisori ordinare adolescenții trebuie izolați de adulți. Dacă binele deținuților o cere, pedeapsa poate fi executată parțial sau total, după ce s'a luat avizul medicului în celulă.

În casa de corecție sau în secția specială a închisorilor de drept comun, executarea pedepselor se face după sistemul progresiv. Adolescenții sunt împărțiți în 3 clase cari se deosebesc de exterior printr-o bandă purtată la mână de culoare diferită.

Când intră în închisoare e supus unui examen criminal-biologic, care e complectat cu datele primite de la tribunal, luate din dosarul cercetărilor prealabile și al desbaterilor. E acesta un început de co-

laborare, între tribunal și închisoare pe care legiuitorul cehoslovac o amplifică, după cum vom vedea prin numirea unui magistrat în comisia de supravegherea executării pedepselor pronunțate de tribunal.

Deosebirea intrinsecă între cele 3 clase o formează așa zisele recompense-avantajii acordate deținuților. Aceste avantajii pot fi de diferite feluri. În casa de corecție „Institutul Komensky” din Cosice și cea din Mikulov pe care le-am vizitat, constă în dreptul de a cumpăra de la cantină, de a scri, de a ține lumină aprinsă până la ora 9; de a primi daruri în afară de cele de anul nou sau Crăciun, etc.

Scopul sistemului progresiv e de a-i obicinui cu viața de legalitate și de ordine, se zice în expunerea de motive.

Din promovarea de la o clasă la alta, legea caută să facă un stimulent la lucru.

În Cehoslovacia se dă o deosebită importanță lucrului în închisoare. Nu se lucrează numai pentru ca prizonierii să fie ocupați, ci pentru ca să fie ocupați în chip util, în raport cu profesiunea pe care o are; iar dacă nu are o profesiune, pentru a învăța o profesiune pe care o îngăduie starea lor psihică sau fizică.

Timpul în care a fost ocupat în casa de corecție sau de educație, are a fi socotit fără reducere sau parțial, în timpul fixat de dispozițiile generale pentru educația profesională.

Asupra trecerilor dintr-o clasă în alta, ca și asupra pedepselor disciplinare, se pronunță o comisie de supraveghere, copiată după legea ungară din 1908. Această comisie, care în proiectul de cod penal din 1926, era pusă sub președinția judecătorului pentru minori, e alcătuită în plus dintr'un membru al parchetului și din doi asesori laici. Toți membrii consiliului de supraveghere și înlocuitorii lui, sunt numiți de Ministerul de Justiție (cu excepția membrilor laici și înlocuitorii lor în consiliile de supraveghere a caselor de educație cari sunt aleși de comitetele de provincie).

Rolul ei e să supravegheze executarea detențiunii în casele de corecție și a educației de protecție în casele de educație.

Comisia de supraveghere este obligată, printre altele, să colaboreze cu avizele lui la propășirea și buna funcționare a stabilimentului, și să informeze Ministerul de Justiție asupra experienței câștigate.

Ea poate chema la ședințe pe director sau alt angajat sau pe medic cu vot consultativ.

La jurisdicție penitenciară, consiliul de supraveghere e chemat să pronunțe pedepsele mai mari, pe care nu poate să le aplice directorul închisorii, sau să judece și să pedepsească un fapt prevăzut de codul penal.

Directorul închisorii e în drept să aplice avertismentul sau reprimanda în fața deținuților, și dacă nu e satisfăcut, să adauge pedeapsa retragerii favorurilor pe un termen care nu poate trece de două săptămâni și izolarea de 5 zile agravată, sau post și pat tare.

Consiliul e în drept să priveze de favoruri pentru o lună, să ordone izolarea de două săptămâni cel mult cu post și pat tare, de 2 ori pe săptămână, dacă avizul medicului o permite.

Consiliul poate deasemeni decide, că timpul petrecut în celulă disciplinară, să nu fie socotit în pedeapsă, parțial sau total. Prizonierul condamnat la izolare, nu poate fi eliberat înainte de executarea acestei pedepse. E ceva ce se apropie de pedepsele nedeterminate pe care le prevedea proiectul de cod penal

1) În Italia noul cod penal prevede că executarea pedepselor detentive este supravegheată de judecător. El deliberează asupra admiterii lui la lucru și își dă părerea asupra admiterii liberării condiționale.

Vezi art. meu; Cum funcționează tribunalul pentru minori în Italia „Dreptul” No. 27/1933.

2) În Cehoslovacia ca și la noi în multe orașe în Ardeal — după sistemul austro-ungar, tribunalele au închisorile lor cari funcționează sub același acoperiș, unde se execută detențiunea preventivă și pedeapsa de scurtă durată.

din 1925 (1) și pe care legiuitorul din 1931 le-a abandonat.

Tot consiliul acesta se pronunță și asupra liberării condiționale a deținuților minori. Ea e admisă dacă durata efectivă a pedepsei depășește șase luni, și a ispășit cu puțin jumătate din pedeapsă. Perioada de încercare este egală cu durata pedepsei care a mai rămas de expiat, dar nu trebuie să fie inferioară unui an.

Dacă e vorba de un prizonier izbit de o țară fizică sau mintală, care-l face inapt oricărei încercări de educare, consiliul de supraveghere, poate cu avizul pedagogului și medicului, încuviința eliberarea lui condițională la șase luni după internare chiar dacă nu îndeplinește celelalte cerințe ale legii cu condiția să nu fie un pericol pentru mediul în care va trăi. Chiar dacă prizonierul n'a executat cu succes timpul de probă, consiliul de supraveghere poate decide având în vedere circumstanțele excepționale ca eliberarea să rămână în vigoare.

Deținutul nu poate fi însă eliberat decât din ultima clasă disciplinară când el a ispășit o primă din pedeapsa precisă.

Patronajul este obligator după eliberare, afară nu mai dacă nu e ordonată educația de protecție.

Consiliul de supraveghere în plen sau printr'un delegat al lui, de acord cu directorul casei de corecție sau educației și după ce a fost sesizat de acesta ia toate măsurile ca cel eliberat după ce și-a expiat pedeapsa să aibă o ocupație. În acest scop el apelează la instituțiile sau asociațiile de asistență judiciară. Dacă este absolut imposibil de a-i găsi la vreme un plasament, și dacă există teama serioasă ca eliberatul lăsat de capul lui, va comite noi infracțiuni, consiliul de supraveghere ascultând și pe reprezentantul legal al minorului poate să prelungească deținerea lui mai departe în casa de corecție pe maximum încă 15 zile.

În ce privește alegerea personalului de conducere al caselor de educație și corecție, legea se arată tot atât de exigentă în alegerea lui, ca și în alegerea personalului de judecată.

Ea prevede că vor putea fi numiți directori sau funcționari ai acestei instituții, cei cari posedă calități particulare apropiate acestor funcțiuni, capabili de a le exercita prin caracterul și cunoștințele lor profesionale. Printre ei va fi neapărat un pedagog și un medic specializat pe cât posibil în psihiatrie.

George Solomonescu

Magistrat

Tribunalul Ilfov

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența de la 15 Decembrie 1953

Președinția D lui A. D. Procopiu, consilier

Eugenia Tamaș cu Soțul N. Tamaș

DIVORȚ. — PROCEDURA. — ÎN CE MASURA SE APLICA DISPOZIȚIILE LEGII ACCELERĂRII JUDECAȚILOR. — ART. 148 PR. CIV. — ART. 29, 39 ȘI 60 LEGEA ACCELERĂRII.

Față de dispozițiunile generale și categorice ale legii pentru accelerarea judecăților — exceptând prima instanță unde procedura

1) V. Ernest Bertrand: „Observations d'un directeur des prisons sur le projet de code penal tchecoslovakue Revu de droit penal Bruxelles August et 1925

rămâne supusă regulilor deosebite arătate expres de codul civil — în apel, regulile de procedură conf. art. 244 c. civ. fiind tot cele prevăzute de dreptul comun, urmează a se aplica legea accelerării, potrivit căreia instanța de apel chiar în lipsa apelantului este obligată să examineze procesul în fond, fără a putea respinge apelul ca nesustținut, dispozițiunile art. 148 pr. civilă fiind înlocuite și fără aplicațiune.

No. 971: Admis recursul făcut de către Eugenia Tamaș în contra deciziei de divorț cu No. 15933 a Curții de apel Iași S. I în proces cu N. Tamaș.

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de Eugenia N. Tamaș în contra deciziei de divorț No. 15/933 a Curții de apel Iași Secția I a;

Având în vedere că din decizia supusă recursului rezultă că Neculai P. Tamaș intentând acțiune de divorț contra soției sale Eugenia N. Tamaș, Tribunalul Iași S. I, prin sentința de divorț Nr. 98/932 a admis această acțiune în favoarea soțului reclamant, a declarat desfăcută căsătoria intervenită între soți și a încredințat soției pârâte spre îngrijire pe copilul Sergiu rezultat din căsătorie;

Că, în contra acestei sentințe soția Eugenia N. Tamaș declarând apel, iar Curtea de apel Iași S. I-a respingând acest apel prin decizia Nr. 15/933, în contra sus-menționatei decizii, numita a introdus recursul de față.

Văzând motivul de casare formulat de recurentă;

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurenta pretinde că întrucât în contra hotărârei primei instanțe, prin care s'a admis acțiunea de divorț a soțului, a făcut apel pe care l-a motivat și în care a propus dovezi, Curtea de apel numai prin violarea art. 29 și 39 din legea accelerării judecăților, și a dreptului de apărare, și prin greșita aplicațiune și interpretare a art. 148 proc. civ. și art. 225 cod. civil, i-a putut respinge apelul făcut ca nesustținut, deoarece, potrivit textelor menționate din legea accelerării judecăților, Curtea era obligată să cerceteze apelul și să examineze probele administrate chiar și în lipsa sa, iar nu să respingă apelul ca nesustținut;

Având în vedere că din lucrările dosarului și decizia atacată cu recurs rezultă că în contra sentinței Nr. 98/932 a Tribunalului Iași S. I, prin care s'a admis acțiunea de divorț a soțului N. Tamaș recurenta Eugenia N. Tamaș, cu petiția înreg. la Nr. 11480/932, a introdus la Curtea de Apel Iași, în contra menționatei sentințe, cererea sa de apel motivată, și în care arată că în dovedirea cererii și susținerilor din apelul făcut se servește de acte și martori;

Că, Curtea de Apel procedând la cercetarea apelului, la termenul de 17 Noembrie 1952, a admis recurentei dovada cu martori, în care scop au fost propuși cu listă martorii: Dobrăjinschi Ecaterina și Harbic Nicolai, iar la termenul de 19 Ianuarie 1933

a fost audiată martora Dobrojinshi Ecaterina cauza amânându-se la termenul de 30 Martie 1933, pentru audierea celui alt martor lipsă ;

Că la acest termen lipsind recurenta precum și martorul Harbic Nicolai, Curtea pășind la judecarea în fond a apelului, l-a respins ca nesusținut, potrivit art. 148 pr. civ. pe considerațiunea că recurenta deși a fost legal citată, totuși nu s'a prezentat spre a și susține apelul, conform art. 225 codul civil ;

Considerând că art. 29 din legea pentru accelerarea judecăților din 11 Iulie 1929, prevede că dacă la orice termen fixat pentru judecată se prezintă numai una din părți, instanța, după ce va examina toate lucrările din dosar și se va asculta concluziile orale ale părții prezentate, se va pronunța, putând admite excepțiile, probele sau cererile relative chiar la fond, ale părții absente, dacă se vor găsi întemeiate, și această dispozițiune își are aplicațiune, potrivit art. 39 din zisa lege, și în instanța de apel ;

Considerând că față de dispozițiunile generale și categorice ale legii pentru accelerarea judecăților, care unifică dispozițiunile de procedură prevăzute în diversele legi este evident că și în materie de divorț — exceptând prima instanță unde procedura rămâne supusă unor reguli deosebite, arătate expres în codul civil ce răspund unor nevoi de temporizare ce au de scop de a face să nu se ajungă cu ușurință la desfacerea căsătoriei, — în fața instanței de apel, regulele și normele de procedură, potrivit art. 244 cod. civil, sunt tot acele prevăzute de dreptul comun ;

Că deci, potrivit prevederilor menționatei legi de accelerare, dispozițiunile art. 148 proc. civ. — după care se va da hotărârea în lipsă în contra acelei părți care, la ziua însemnată pentru înfățișare n'a răspuns la strigarea pricinii sale, — sunt înlocuite și fără aplicațiune ;

Că prin urmare, față de considerațiunile expuse, în speță, fiind constatată că Curtea de Apel Iași, pășind la judecarea apelului recurenteii Eugenia N. Tamaș, nu a mai audiat — chiar în lipsa apelantei — pe martorul Harbic Nicolai, propus și admis în apărare, și că pentru neprezentarea recurenteii, a respins ca nesusținut apelul ce recurenta l-a făcut în contra hotărârei primei instanțe, în asemenea condițiuni zisa instanță prin procedarea sa a comis un exces de putere a violat art. 29 și 39 din legea accelerării judecăților aplicabile în speță potrivit art. 60, în lipsă de dispozițiuni speciale de procedură pentru această materie, precum și dreptul de apărare al recurenteii și a aplicat greșit art. 148 proc. civilă ;

Că dar motivul de casare fiind întemeiat recursul cată a se admite.

Pentru aceste motive, admite.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V-a

Audiența de la 20 Decembrie 1933

Președinția D-lui Alex. Costin, președinte

I. N. Georgescu cu Ministerul de Finanțe

FUNCȚIONARI PUBLICI. — ACȚIUNE DISCIPLINARĂ. — COMISIA SPECIALĂ CREIATĂ PRIN LEGEA DIN 24 DECEMBRIE 1932. — COMPETINȚĂ — PROCEDURA DE URMAT. — ART. 12 DIN LEGE.

1 Pentru ca un funcționar să poată fi judecat de către comisia specială instituită prin Legea, pentru complectarea unor măsuri urgente de ordin financiar, din 24 Decembrie

1932, și investită cu atribuțiuni de instanță disciplinară prin art. 12 din aceeași lege, trebuie să se constate neapărat, nu numai că funcționarul s'a făcut culpabil de abateri grave de la îndatoririle ce i incumbă, dar și că prin acele abateri a provocat daune instituțiunii din care face parte.

2. Legiuitorul prin dispozițiunile legii de la 24 Decembrie 1933, nu a derogat de la Statutul funcționarilor publici, de cât cu privire la compunerea Comisiunii, ast-fel că rămânând în vigoare toate celelalte dispozițiuni ale legii Statutului funcționarilor publici, privitor la procedură, urmează că comisiunea specială creată prin legea de mai sus, nu poate aviza la aplicarea pedepsei, fără respectarea formelor și dispozițiunilor prevăzute de legea Statutului funcționarilor publici.

No. 352. — Admisă acțiunea de contencios administrativ intentată de către I. N. Georgescu în contra Ministerului de Finanțe.

S'au ascultat D-nii avocați Asnavorian și Mircea D. Ionescu pentru reclamant și D. Kemingher pentru Ministerul de Finanțe

Curtea,

Asupra acțiunilor în contencios administrativ făcute de I. N. Georgescu prin petițiunile înreg. la No. 9105 și 9734/933 și conexate prin Jurnalul No. /933, în contra Ministerului de Finanțe ;

Având în vedere că prin acțiunile de față, reclamantul cere anularea deciziunilor sus numitului Minister No. 137.663, 145.504 și 153.309/933, prin care a fost suspendat pus în disponibilitate și destituit ;

Având în vedere că în fapt se constată următoarele : Reclamantul I. N. Georgescu, controlor șef la Percepția Circ. I. fiscală din Capitală, în urma ordinului Directorului Regional delegat Tănăsescu, a fost supus la 31 Iulie cercetărilor inspectorilor regionali V. Dimitriu și Eugen Dragomirescu.

Aceștia au depus un raport prin care aduceau reclamantului o serie de învinuiri privitoare la administrarea serviciului al cărui șef era. Pe baza raportului de anchetă. Directorul regional delegat, Tănăsescu, întocmește la rândul său un raport, în care după ce reproduce concluziunile primului raport referitoare la acuzațiunile de ordin pur profesional adaugă un nou capăt de acuzare privitor la agitarea funcționarilor fiscali. Pe acest raport, Ministerul finanțelor, pune o rezoluție de suspendare și de trimitere înaintea Comisiunii speciale, instituită de art. 2 și 12 din legea pentru complectarea unor măsuri urgente de ordin financiar, ca instanță disciplinară, Comisiunea sesizată prin această rezoluție, dă un aviz, prin care, având în vedere dispoz. art. 31 din statut și constatând că reclamantul prin atitudinea sa a căutat să împiedice mersul regulat al serviciului, găsește că este cazul a se aplica dispoz. art. 12 din legea măsurilor excepționale.

În urma avizului, la 8 August a. c. se dă o deciziune de punere în disponibilitate iar la 17 August a. c. se dă o altă deciziune, prin care revenindu-se asupra celei dintâi deciziuni, reclamantul este destituit din serviciu. Ambele deciziuni au fost atacate cu acțiunile de față.

La 25 Noembrie 1933, Secretarul General d-l Cristu Simionescu, lucrând cu competența și cu puterea Ministrului, în baza delegației dată de acesta, cu decizia No. /933 publicată în Monitorul Oficial P. I-a No.

266/933, pune pe raportul Serviciului de inspecție No. 370/933 o rezoluție de reintegrarea reclamantului în funcțiunea avută, constatând că constatările pe care s'a întemeiat sancțiunea destituirii, nu au elemente precise și doveditoare și că acuzațiunea de a fi agitat funcționarii este neîntemeiată în fapt;

Având în vedere că în sprijinul acțiunilor sale reclamantul invoacă următoarele motive: incompetența Comisiunii Speciale, instituită de art. 2 din legea pentru complectarea măsurilor financiare urgente de ordin financiar din 24 Decembrie 1932, de a judeca învinuirea reținută în sarcina sa; reaua compunere a acelei Comisiuni; nerespectarea regulilor procedurii disciplinare prevăzută în legea pentru Statutul funcționarilor publici și regulamentul acelei legi, atât în faza de instrucțiune cât și în faza de judecată; violarea art. 12 din legea din 24 Decembrie 1932, mai sus citată, prin aceea că avizul dat de Comisiune, nu conchide asupra pedepsei și este nemotivată; și inexactitatea materială a faptelor reținute de Comisiune, în sarcina reclamantului;

Că în sprijinul acțiunii îndreptate în contra deciziunii de destituire, reclamantul invoacă următoarele motive: — lipsa unui nou aviz, imposibilitatea unei reveniri asupra unei pedepse pronunțate; — nemotivarea deciziunii de destituire;

Că în cele din urmă reclamantul invoacă retroactivitatea actelor administrative atacate ca motiv de nulitate a acestora.

Având în vedere că reprezentantul Ministerului de Finanțe a opus acțiunilor reclamantului o singură obiecțiune: — aceea că sunt lipsite de interes, deoarece Ministerul a revenit asupra lor, prin rezoluțiunea pusă de Secretarul General al departamentului finanțelor, d-l Cristu Simionescu, pe referatul înreg. la No... dispunând reintegrarea sa în toate drepturile, pe data punerii în disponibilitate;

Având în vedere că deși Secretarul General D-l Cristu Simionescu la data de 25 Noembrie 1933, a pus rezoluția de reintegrarea reclamantului, pe referatul serviciului de inspecție No. 370/933, totuși, nu se poate susține că acțiunile sunt lipsite de interes, deoarece această rezoluție, nu poate avea valoarea unei deciziuni și nici n-a fost publicată în Monitorul Oficial și nici comunicate reclamantului, ci a rămas numai în stadiul de rezoluție și deci nu poate constitui o piedică pentru Curte să constate ilegalitatea actelor atacate și să le anuleze ca atare;

Că pe de altă parte acțiunea are un interes distinct de acel al reintegrării și anume acela de a cere cheltueli de judecată și daunele la care și-a rezervat dreptul;

Că pe lângă aceasta reclamantul mai are interes ca reintegrarea sa să aibe la bază o decizie judecătorească, investită cu puterea lucrului judecat, iar nu un simplu act administrativ, supus posibilității de revenire a autorității administrative;

Că astfel fiind, acțiunile reclamantului justifică un interes și deci excepțiunile ridicate de pârât, armeză a fi respinsă;

Asupra motivelor acțiunii;

Având în vedere că reclamantul a fost judecat de către comisiunea specială, instituită prin art. 2 din legea din 24 Decembrie 1932 și investită cu atribuțiuni de instanță disciplinară, prin art. 12 din aceeași lege;

Având în vedere că din redacțiune acestui din urmă text, rezultă că această Comisiune nu înlocuiește Comisiunea disciplinară creată de Statutul Funcționarilor publici, ci este investită de lege cu o competență limitată la o anumită categorie de infracțiuni discipli-

nare; toate celelalte rămânând în competență ordinară de drept comun a Comisiunii disciplinare statutare;

Că, în adevăr, art. 12, supune judecării Comisiunii Speciale,, numai pe funcționarii care, prin grave abateri de la îndatoririle ce le revin, au provocat daune instituții din care fac parte, deci numai acei funcționari, care au păgubit Statul;

Având în vedere că, în această situațiune trebuia determinat cu precizie elementul caracteristic de diferențiere a infracțiunilor sustrate competenței de drept comun, a Comisiunilor disciplinare;

Că din aceleaș elemente se constată că acest element caracteristic este „dauna“ pe care actele funcționarului învinuit au adus-o instituției din care face parte, iar pe lângă aceasta, infracțiunea trebuie să aibe un caracter „grav“ și trebuie să fie neapărat pecuniară, materială și bine determinată;

Că așa fiind, trebuie ca avizul Comisiunii speciale să stabilească atât caracterul grav al infracțiunii cât și „dauna“ făcută instituției, care trebuie determinată în existența și natura ei, pentru ca să se poată justifica astfel competența excepțională a Comisiunii Speciale;

Având în vedere că în speță — avizul Comisiunii Speciale se mulțumește să constate că reclamantul, prin atitudinea sa a căutat să împiedice mersul regulat al serviciului, fără altă motivare, care după cum s'a arătat este necesară, în primul rând pentru justificarea competenței acelei Comisiunii;

Că, în al doilea rând, intrând în cercetare învinuirii aduse reclamantului, se constată că această învinuire nu poate intra în categoria acelor vizate de art. 12 din legea din 24 Decembrie 1932, deoarece avizul nici nu afirmă existența unei daune, iar felul cum definește infracțiunea — ca o simplă tentativă — în sensul art. 31 din Statut exclude posibilitatea unei daune;

Că în consecință, urmează a se stabili ca, Comisiunea Specială instituită de art. 2 și 12 din legea din 24 Decembrie 1932, era incompetentă să judece cazul reclamantului și că din acest punct de vedere acțiunea este fondată;

În ce privește motivul tras din nerespectarea procedurii disciplinare din Statutul funcționarilor publici;

Având în vedere că art. 12 din legea din 24 Decembrie 1932, creind Comisiuni Speciale, că instanțe disciplinate pentru o anumită categorie de abateri nu a creiat și o procedură specială;

Că, în lipsa unei asemenea dispozițiuni, nu se poate trage concluzia că, pentru acea categorie de abateri, Comisiunea Specială și Ministerul, sunt dispensați de observarea oricărei proceduri de instrucție și judecată, deoarece art. 12 face o derogare dela normele generale conținute în legea pentru statutul funcționarilor publici și priu urmare nu pot fi extinse dincolo de limitele puse expres de legiuitor, care prin sus menționatul articol, nu a derogat dela Statut, decât cu privire la compunerea Comisiunii, pentru judecarea unei anume categorii de cazuri, lăsând în vigoare toate celelalte dispozițiuni ale legii Statutului funcționarilor publici, privitoare la procedură;

Având în vedere că, pentru a se putea aplica pedeapsa punerii în disponibilitate și destituire, legea Statutului funcționarilor publici și regulamentul ei, prevăd o serie de dispozițiuni, care nu au fost observate în speță;

În adevăr, învinuirea unică reținută în sarcina reclamantului, de către Comisiunea Specială, a fost agitatarea funcționarilor fiscali;

Că însă, asupra acestei învinuirii, nu a existat o

anchetă ordonată de Ministrul respectiv, așa cum cere art. 53 din lege și 97 din regulament, ci numai un raport, cu caracter de denunț spontan al Directorului Regional, cuprinzând constatări personale și asupra căroră reclamantul nu a fost ascultat;

Având în vedere că, faza de judecată a procesului disciplinar, se caracterizează prin totala neparticipare a reclamantului, care nu a fost citat să se apere, așa cum cere art. 3 și 53 din statut;

Considerând că, avizul Comisiunii speciale, care în spiritul art. 12, trebuie să înlocuiască avizul Comisiunii de disciplină, nu este motivat așa cum cere art. 55 al. 2 din Statut și nici nu conchide asupra pedepsei care trebuia aplicată reclamantului, deci nu satisface nici cerința art. 12 din 24 Decembrie 1932, care nu a dat Ministrului dreptul de a pronunța pedepse, ci numai de a aplica pe acelea pentru care a luat avizul Comisiunii Speciale;

Că deci și din acest punct de vedere acțiunile sunt întemeiate;

Considerând că reclamantul s-a plâns prin acțiunile sale de inexactitatea materială a faptelor ce i se pun în sarcină, ori aceasta este dovedită cu prisosință de însăși rezoluția pusă de Secretarul General d-l Cristu Simionescu, pe raportul serviciului de inspecție Nr. 370/933 și din care rezultă pe de o parte că, pretinsa neglijență în serviciu, nu este bazată pe elemente precise și dovedite, iar pe de altă parte, că învinuirea de agitare a funcționarilor fiscali, nu este exactă;

Că, afirmațiunile din această rezoluție, reproduse și oral în instanță, de către reprezentantul Ministerului, constituie prin raport la obiectul lor, o recunoaștere a temeiniciei acțiunilor reclamantului.

În ce privește cererea referitoare la diciziunea de destituire;

Având în vedere că, dacă această deciziune se consideră că având drept suport, deciziunea de punere în disponibilitate, căreia i se aduce o singură modificare, aceia a agravării pedepsei, atunci ea este nulă pentru toate motivele arătate mai sus, iar dacă este privită ca act autonom, ea este deasemenea nulă, fiind lipsită de bază legală, neavând nici o instrucțiune pealabilă și nefiind pronunțată cu avizul Comisiunii speciale;

Că așa fiind acțiunile în contencios administrativ se privesc fondate și urmează a fi admise și în consecință deciziunile Ministerul de Finanțe urmează a fi anulate, cu invitațiunea sus numitului Minister a reintegra pe sus numitul reclamant, în gradul și funcțiunea de șef controlor financiar la Circ. I-a de control București, cu plata salariului și drepturile aferente pe ziua de 1 August 1933.

Pentru aceste motive admite.

Semnați: *Al. Costin, D. Cernescu, S. Rădulescu.*

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA I COMERCIALA

Sentiința dela 18 Decembrie 1933

Sentiința No. 2565

Președinția D-lui Anton Petrescu, Președinte

Gh. Cantacuzino și alți cu Alex. Vorina

CONFLICT DE MUNCA. — DENUNȚAREA CONTRACTULUI CU RESPECTAREA TERMENULUI DE PREAVIZ. — DACA ÎN ACEST CAZ SALARIATUL MAI POATE PRETINDE DAUNE. — RASPUNS NEGATIV. — ART. 74, 78, ȘI 93 DIN LEGEA CONTRACTELOR DE MUNCA. — ART. 998 COD. CIV.

Contractul individual de muncă poate fi desființat prin voința ambelor părți sau a uneia dintre ele, art. 74, în caz de contract pe termen nelimitat, denunțarea se face cu

îndatorirea de a preveni pe cealaltă parte.

Această obligație prevăzută de art. 78 fiind respectată, salariatul nu mai poate pretinde daune pe temeiul art. 998 c. civ. pentru concediere nejustificată, patronul nu mai e obligat în sistemul actualei legi să justifice concedierea. — Nu comite un abuz de drept cel care uzează de un drept acordat de lege cu respectarea obligațiilor impuse de ea, în exercitarea aceluși drept.

Admis în parte apelurile lui Gh. Cantacuzino și ceilalți contra Cărții de judecată No. 5398/932. Rerpins apelul lui Alex Vorina.

Tribunalul,

Asupra apelurilor conexas făcute de Gh. Gr. Cantacuzino, cu petiția înreg. la 57401/932. Alex. Gr. Cantacuzino, cu petițiunea înreg. No. 57401/932, Const. Gr. Cantacuzino, cu petițiunea înreg. la No. 57781/932, în calitate de pârâți și de Alexandru Vorina, cu petițiunea înreg. la No. 5398/932, pronunțată de judecătorul ocolului II Urban București.

Având în vedere susținerile orale ale părților, actele și lucrările de la dosar, din care în fapt se constată următoarele:

Alexandru Vorina a chemat în judecată pe frații Cantacuzino, pentru a fi obligați în mod solidar să-i plătească suma de lei 21 000, reprezentând salariul său de câte 7.000 lei lunre, pe lunile Decembrie 1931, Ianuarie și Februarie 1932 și lei 300.000, cu titlul de daune morale și materiale pentru concediere intempestivă.

Că, Judecătorul de Ocol prin cartea de judecată No. 5398/932, a admis acțiunea reclamantului și a obligat pe pârâți la suma de lei 3.000 ce i se mai cuvine ca rest din echivalentul salariului și timpul de preaviz, plus 50.000 lei, daune morale și materiale cu procente și 2.500 lei cheltueli de judecată.

Că în contra acestei cărți de judecată, atât pârâții frații Cantacuzino, cât și reclamantul Alex. Vorina, au făcut apel.

Asupra primului capăt de cerere din acțiune, cu privire la acordarea salariului pe timpul preavizului.

Având în vedere motivele de fapt și de drept din cartea de judecată apelată, pe care Tribunalul examinându-le, le găsește întemeiate și le adoptă în totul.

Asupra celui de al doilea capăt de cerere cu privire la daune:

Având în vedere că prin acțiune reclamantul a cerut și prima instanță i-a acordat 50.000 (cinci zeci mii) lei daune, motivând că pârâții Gheorghe, Alexandru și Constantin Cantacuzino, a uzat de dreptul lor de concediere în mod abuziv.

Având în vedere că art. 74 din legea contractelor de muncă vorbind de desființarea contractului individual de muncă în general spune în aliniatul b. că aceasta se desființează prin voința ambelor părți, sau a uneia dintre ele, în acest caz din urmă cu respectarea celor prevăzute de art. 78.

Că, art. 78 adaugă că contractul individual de muncă cu durata neterminată, poate fi denunțat prin voința oricăruia dintre părți, cu îndatorirea de a preveni pe cealaltă de data încetării obligațiunei contractuală și în fine art. 93, că preavizul va fi de o lună când salariatul are o vechime în serviciu de 6 luni până la un an și de trei luni când salariatul are

o vechime în serviciu de un an până la cinci ani, cum e în cazul de față.

Având în vedere că în speță, toate aceste dispozițiuni și cele preavizării de art. 80 a fost riguros respectate de apelanții frații Cantacuzino.

Că așa fiind, întemeiat pe dispozițiunile legii, reclamantul dela prima instanță n'ar putea cere daune.

Considerând că în lipsa unui text din legea specială, reclamantul în sprijinul cererii sale invoasă dreptul comun art. 998 c. civ., susținând că pârâta apelantă a abuzat de dreptul ei de concediere.

Că așa fiind, urmează a se examina dacă în speță, în drept frații Cantacuzino, au abuzat de dreptul lor de concediere acordat și de dreptul comun și de legea specială.

Având în vedere că după dreptul comun și mai înainte de a intra în vigoare legea specială care reglementează astăzi conuicttele de muncă doctrina și jurisprudența a considerat ca abus al dreptului de concediere, licențierea în mod intempestiv fără preaviz și fără just motiv al salariatului.

Că, astăzi, intrucât prima obligație, acea a preavizării este impusă patronului de însași legea, ea devine obligație legală și călcarea ei devine act ilegal, ceea ce evident poate da naștere la daune.

Având în vedere că cea de a doua obligație, justificarea concedierii, în sistemul anterior legii era strâns legată de prima obligație și se impunea numai când concedierea se făcea intempestiv, fără preaviz sau cu preaviz considerat de instanțele ca judeca ca insuficient, în care caz patronul trebuia să motiveze de ce'l concediază.

Având în vedere că întru cât legiuitorul actual fixează el termenul de preaviz — ar însemna să adăogăm la lege, dacă am impune patronului justificarea concedierii alături de preaviz, când legiuitorul care a cunoscut discuțiile de altă dată, cere numai preavizul

Având în vedere că s'a susținut că nu se adaogă la lege, fiindcă nu se cere ca patronul să justifice concedierea ci cel concediat e obligat să facă dovada abuzului patronului.

Având în vedere că pusă astfel chestiunea duce în practică la imposibilitatea de a face o astfel de directivă fiindcă atâta vreme cât patronul nu e obligat să dea un just motiv al concedierii, în speță economiile, salariatul nu va putea face dovadă că motivul nu este just, că e simplu pretext cum a încercat să facă în speță apelantul reclamant.

Având în vedere că dealtfel cei ce admit încă în această materie specială abuzul de drept, cred că tot patronul e obligat să facă dovada că a avut just motiv de concediere (Vezi Josserand vol. II pag. 612 și rezumat).

Oă, ar fi însă excesiv să se impute vre-o vină celui ce exercită dreptul așa cum îl prescrie legiuitorul și vexator pentru ce'l care îl exercită dacă s'ar îngădui salariatului să invoace el motive nejuste de concediere, și judecătorul să aprecieze și să găsească după bunul lui plac motivul invocat ca întemeiat.

Având în vedere că în spețele acestea nu poate fi vorba de abuz de drept, și pentru motivul că exercițiul dreptului e reglementat de legiuitor, nu e numai enunțat cum era înainte sub regimul codului civil și dacă ce'l care îl exercită, îl exercită așa cum exercițiul lui e reglementat — nimeni nu se mai poate plânge contra legii.

Că astfel fiind, apelurile conexate făcute de frații Cantacuzino, se găsesc fondate în parte și urmează a fi admise ca atare.

Având în vedere că în ceea ce privește apelul făcut de reclamantul Alex. Vorina, Tribunalul pe baza mo-

tivelor mai sus arătate îl găsește nefondat și'l respinge ca atare.

Pentru aceste motive redactate de D-I Judecător Președinte G. Solomonescu, admite.

Semnați: *Anton Petrescu, G. Solomonescu.*

JUDECATORIA OCOLULUI II URBAN BUCUREȘTI

Audiența dela 28 Aprilie 1934

Judecător: I. Simionescu

I. Gârleșteanu cu Adolf Hadrascchi

VÂNZAREA PE CREDIT A MAȘINILOR INDUSTRIALE. — LICHIDARE JUDICIARĂ. — ART. 50 DIN LEGEA PENTRU LICHIDAREA DATORILOR DIN 7 APRILIE 1934. — ART. 3 ȘI 13 DIN LEGEA DIN 2 AUGUST 1929 PENTRU VÂNZAREA PE CREDIT A MAȘINILOR INDUSTRIALE.

Dispozițiunile art. 50 din legea pentru lichidarea datorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, cu privire la suspendarea oricărei executări ce ar surveni după data cererii de convocarea creditorilor, nu se aplică și în cazul când vin în conflict cu dispozițiunile legii din 2 August 1929, pentru vânzarea pe credit a mașinilor industriale, care prin art. 13 al. 2 permite vânzătorului că în caz de neplată a prețului poate să-și reia mașina din posesia cumpărătorului, de oarece în sistemul acestei legi, în cazul unei vânzări făcute în conformitate cu dispozițiunile ei, vânzătorul continuă să rămână proprietarul obiectului vândut, până la termenul convenit cu cumpărătorul pentru plata ultimei rate din prețul vânzării.

No. Respinse ca nefondate contestațiile făcute de I. Gârleșteanu în proces cu Adolf Hadrascchi.

Judecata,

Asupra contestației făcută de Ioan I. Gârleșteanu, comerciant domiciliat în București Calea Griviței No. 195 pornită în ziua de 21 Aprilie 1934 și înregistrată la No. 7055 cât și asupra contestațiunei făcută tot de Ioan Gârleșteanu în ziua de 26/4/1934 și înregistrată la No. 7178 prin care prima se ataca notificarea făcută constestatorului de către Adolf Hadrascchi din București str. Făinari No. 1 în ziua de 19/4/1934, iar prin contestația a doua se ataca însași oronanța de reluare și sechestrarea mașinei obținută de Hadrascchi în baza art. 13 al. 11 din legea pentru vânzarea pe credit a mașinilor industriale și automobilelor dela această instanță în ziua de 24/4/1934.

Având în vedere lucrările și actele din dosar în fapt se constată că, constestatorul Ioan I. Gârleșteanu prin actul de vânzare cumparare autenticat de Trib. Ilfov sec. not. la No. 7552/1934 la 21 Martie 1934, cumpără pe credit dela intimatul Adolf Hadrascchi un autocamion marca Brockmay model J. B. uzat motor de 4 cilindri No. 3927 carosat închis pentru prețul de 44.000 lei plătibil conform condițiunilor de vânzarea pe credit a mașinilor industriale agricole din 2 August 1929 în rate decât 5.000 lei, la diferite date, prima începând, la 7 Martie 1934 inclusiv; că în clauza No. 3 acelaș contract se menționează că în caz de neplată reluarea autocamionului fie chiar pentru neplata ultimei rate părțile au convenit ca, prin derogare expresă dela art. 21 al. 2 al legii din 2 August 1929, să se facă fără a se recurge la expertiză, urmând a se considera că valoarea autocamionului la data re-

luării să fie corespunzătoare restului de preț neachitat și că deci prin reluare se lichidează complet și definitiv întreg litigiul; că contestatorul neplătind conform actului de vânzare rata a doua dela 7 Aprilie 1934 intimatul Hadrachi prin notificarea din 19/4/1934 somează pe contestator că în 48 ore să achite această sumă de 5.000 lei și totdeauna îi aduce la cunoștință că neachitându-se această rată va proceda la executarea actului de vânzare conform dispozițiilor art. 13 al. 2 din legea din 1929, iar la 24 Aprilie 1934 intimatul continuând formalitățile de executare, obține reluarea mașinei, formalități pe care contestatorul le atacă prin cele două contestațiuni menționate mai sus.

Considerând în primordial că intimatul Hadrachi prin avocatul său deși cere ca prima contestațiune, intentată în contra notificării făcută de intimat, fiind făcută înainte de data ordonanței de executare de reluarea autocamionului și care singură îmbracă caracterul juridic al unui act de executare urmează a fi respinsă ca prematură și întrucât această primă contestație deși făcută la notificarea adusă contestatorului, notificarea nu are caracterul unui executări, totuși prin aceea că ulterior aceștia, continuându-se executarea, contestația primă făcând un tot cu cea de a doua contestație, își dobândește valoarea sa juridică, chiar dacă urmărirea s'a realizat ulterior intentării contestațiunii, întrucât obiectul contestației a devenit de un interes actual.

Considerând că în cea ce privește susținerea contestațiilor, contestatorul se bazează pe temeiul juridic că, în virtutea art. 50 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 introducând la Trib. Ilfov o declarațiune de aranjarea cu creditorii săi întemeiată pe faptul că mai multe de 15% din sumele ce are de primit dela debitorii săi sunt supuse lichidării forțate prevăzută prin dispozițiunile art. 1 și 11 din lege, prin aceasta la rândul său este îndreptățit să ceară conform al. final din art. 50 aceiași lege, suspendarea ori cărei executări ce ar surveni după data cererii de convocarea creditorilor săi dată care, din copia legalizată înregistrată la No. 18024/1934 și depusă la acest dosar, corespunde cu data de 17 Aprilie 1934 și ca atare, în speță de față să ceară anularea și a notificării și a executării făcute de intimatul Hadrachi la data de 19 și 24 Aprilie a. c.; și ca un corolar al dreptului său, în conformitate cu dispozițiunile aceluiași art. 50, să poată cere creditorilor săi o echitabilă repartizare a pierderilor și întârzierilor ce el însăși a suferit în realizarea creanțelor sale.

Considerând că față de această susținere a contestatorului intimatul susține că chiar dacă, în conformitate cu dispoziția art. 50 din legea lichidării datoriilor, contestațiunea ar fi întemeiată, totuși în speță fiind vorba de aplicarea legii speciale din 2 August 1929, în virtutea căreia în materie de vânzarea pe credit a mașinilor agricole și industriale pentru vânzător creându-se o situație specială privilegiată, dispozițiunile legii lichidării, datoriile devin inoperante, prin aceea că vânzătorul în virtutea art. 3 din legea din 1929 rămâne și continuă a fi proprietarul mașinei vândute, dacă actul de vânzare cum este în speță, îndeplinește condițiunile de autentificare și de transcriere în registrele speciale, putând ca să reia ori când mașina în caz de neplată a prețului în conformitate cu disp. art. 13 al. 11 fără nici o rezervă sau piedică din partea cumpărătorului, chiar dacă se află în situația excepțională prevăzută prin art. 50 legea lichidării, această protecție legală nu poate să-i profite în cazul de față, dat fiind că mașina face parte din patrimoniul vânzătorului și ca atare un bun al său, nu poate servi

într'o eventuală lichidare drept gaj al creditorilor cumpărătorului.

Considerând că așa fiind, chestiunea juridică care urmează a fi soluționată în speță este aceea de a se vedea dacă dispozițiunile art. 50 legea lichidării menționate de contestator sunt aplicabile chiar în cazul când vin în conflict cu dispozițiunile legii vânzării pe credit a mașinilor industriale cum este cazul de față.

Considerând că legea die 2 August 1929 prin art. 3 prevede că, în cazul unei vânzări făcute în conformitate cu dispozițiunile acestei legi, vânzătorul rămâne proprietarul obiectului vândut, că așa dar, în asemenea cazuri, este vorba de un contract de vânzare special, de o promisiune de vânzare, în care din moment ce ambele părți s'au legat în mod definitiv, pentru vânzător se încheie o vânzare cu termen și ca atare față de acesta s'a dat naștere numai la o obligație personală fără transmitere de proprietate a obiectului promis spre vânzare, obligațiune pe care dacă vânzătorul nu o îndeplinește, adică nu menține oferta sa de vânzare până la termenul convenit cu cumpărătorul pentru plata ultimei rate din prețul vânzării, se transformă într'o acțiune personală de daune interese și pe cari cumpărătorul are dreptul de a le pretinde dele vânzătorul contravenient; aceiași situație juridică este consacrată prevăzută și în dispoziția art. 13 al. 2, când prin acest articol, se permite vânzătorului ca în caz de neplată prețului poate să-și reia mașina din posesia cumpărătorului, care nu este decât procurist al obiectului vândut și care, nu are alt drept decât că în conformitate cu dispoziția art. 17 în caz de plata integrală prețului lucrului cumpărat și deci după ce se perfectează vânzarea, să poate pretinde pe cale de opoziție lucrul cumpărat fapt care în speță nu s'a dovedit.

Considerând că față de această situație întemeiată în drept, contestatorul obiectează că deși în speță este vorba de o vânzare pe credit, totuși așa cum reese din actele dela dosar se constată că este vorba de un act de executare și ca atare, în conformitate cu dispozițiunile art. 13 al. 2, vânzătorul nu poate relua obiectul său, de cât rezilind contractul intervenit între părțile contractante, și întrucât în speță neplata ratelor autocamionului în conformitate cu dispoziția art. 50 legea lichidării fiind scutit de a le mai face, această dispoziție fiind în favoarea sa, urmează a fi socotită ca apărută de executarea de față și măsurile de executare anulate.

Considerând că aceste obiecțiuni ale contestatorului fac un tot cu cele de mai sus discutate, întrucât rezilierea contractului promisiunii de vânzare, chiar dacă este socotită ca un act de executare, totuși, aceasta se face în temeiul art. 13 al. 2 deci este întemeiată chiar în virtutea unui text de lege care nu este abrogat prin dispozițiunile art. 50 din legea din 7 Aprilie 1934, așa cum am arătat pe larg mai sus și întrucât prin acest articol nu sunt vizate și cazurile în care creditorilor de vente à tempéremment care au rămas proprietarii lucrărilor vândute — cum este în speță și întrucât prin neplata prețului dacă s'ar considera aceste neplăți ca fiind un efect al legii sau al unui caz de forță majoră — totuși lucrul vândut în posesia cumpărătorului, devine fără cauză și ca atare în virtutea principiului arătat mai sus, proprietarul vânzător poate să-l revendice fără nici o rezervă, concluzie care rămâne neschimbată chiar dacă se are în vedere ca principiul „res perit domino” conform art. 10 din legea din 1929 nu mai este aplicabil în speță.

Pentru aceste motive respinge.

Semnat : I. Simionescu